

Brev fra Målselv til slekta i Os

Av Tore Østgårstrøen

Anders Eriksen Østgård (Bekketrøen) var født på Bekketrøen i Dalsbygda i 1843 og var nr. 6 i en barneflokk på 9. I voksen alder fikk han arbeid ved smeltehytta på Tolga. Han ble gift med Ingeborg Johnsdatter Røe (Vetl-Norsen) fra Vingelen. De bodde i en stue på Snekkergård på Tolga. (Vistnok den stua som Jon Estensen Moseng kjøpte og satte opp på Nyrønning i Os). Da drifta ved smeltehytta gikk mot slutten etter 1870, måtte de se seg om etter et annet levebrød. De tok da sjansen på å reise til Målselv for om mulig å skaffe seg en framtid der. De bodde først på Tillermoen, senere på en gård kaldt Solberg, som tilhørte Ingeborgs søster og hennes mann (de var begge fra Vingelen). Her følger 3 brev som Anders skrev heim til bror sin Kornelius Eriksen, som da var eier av barnomsheimen.

Tillermoen, 22/1 - 1875

Gode broder.

Jeg vil her ved Bleke min Pen og hæve min tanke til de Fjernlige strande og tilskrive eder nogle ord efter som tiden tillader sig. Jeg lever Gud ske laav og tak med hilsen og sunnhet og nyder livets goder med fornøielse. Jeg skal da fortelle eder at jeg har faaet mig en datter som blev føt til Verden den 13 Oktober og som i Daaben fik Navnet Anne Kjerstina og hun trives gaat. Tore og Ingebrit er frisk og trives. Jeg har tenkt for længe siden at jeg skulde skrive men tiden er for knapp. Jeg holder nu for tiden paa at spikke Baand til tønder for der er stor pris paa dem her, for en Bunt er der 12 Skilling og det er 24 Baand. Jeg skal da fortelle eder at jeg har truffet Haldo Ingulfsen Ageren og han driver som smi dreng paa gaarden Sommerbakken hos Jon smed, men han trives ikke. Vi er omtrent 3 1/2 Mil fra

Tillermoen den 22/1 75
gode Broder
Jeg vil her ved Bleke min Pen og
hæve min tanke til de Fjernlige strande
og tilskrive eder nogle ord efter som tiden
tillader sig. Jeg lever Gud ske laav
og tak med hilsen og sunnhet og nyder
livets goder med fornøielse jeg skal
da fortelle eder at jeg har faaet
mig en datter som blev føt til Verden
den 13 Oktober og som i Daaben fik
Navnet Anne Kjerstina og hun trives
gaat. Tore og Ingebrit er frisk og trives
og har tenkt for længe siden at jeg
skulde skrive men tiden er for knapp
jeg holder nu for tiden paa at spikke
Baand til tønder for der er stor pris
paa dem her, for en Bunt er der
12 Skilling og det er 24 Baand
Jeg skal da fortelle eder at jeg
har truffet Haldo Ingulfsen Ageren
og han driver som smi dreng

Første side av brevet fra 1875.

hinaden og da treffes vi ikke saa tit, jeg skulde hilse eder fra ham. Jeg skal da fortelle eder om Aaret, meget hø men dårlig inhøstning, intet koren og ingen potetes. Jeg har i Aar tre kjøer en jet og en buk, i høst kjøbte jeg en ko, gav 15 Sp 3 ort. I høst slaktede jeg to jed og to sauer. En ko kalvede i høst og ho havde to kalver, saa der er lætere at ernære seg her en sør paa landet. Du skaffer til Søen furustav, for et 100- 1 Spd, for bjerkestav 3 - 4 ort. Næver, 4 ort til 1 Spd, alt for et hundre. Siltønder 3 ort 18 s, trantønder 4 ort til 1 Spesi, alt betales got i Aar. Der har Været got silfiske men silden har været dyr ogsaa her. fordi det har mesten været storsil til udsjibning, den smaa er fetere med den bestaar sig ikke. Og sende til udlandet en tønne smaasil giver fra 2 til 3 Spd, storsil fra 3 til 4 Spd.

Jeg modtok en skrivelse i fra dig vori jeg ser at min broder har Vandred fra den forfenglige Verden, saa randt det mig i tanker sangerens digt, Vær trøstig sion Jesu brud nok har du græet og grundet Gjør dig rede se herud, dit lys er jo oprundet, og Herrens store herlighed, din Jesus er nu kommen ned, nu har du naade fundet.

Han var vist en lykkelig baade for sin egen del og andres Vedkommende. saa vil jeg bede til den almektige Gud at hans sjel maa lande i himmelen paa Guds høire side. Saa maa du hilse Marit hu maa ikke fortryde saa jeg ikke har skrevet til dem men jeg skal gjøre siden en liden artikkel til dem og fortelle mit forhold. Jeg er nu i nærhed hos Ingjer Ousmoen og gaarden her kalles Tillermo, vi er grander. Jeg har drevet af skogslaattene paa den gaard vor jeg er, saa fikk jeg halve foret av skoghøiet. Saa det er ikke gaat at faa ti noget for sin egen del han faar fare slik at lossjere og det er et værste af alt.

Notabena

Til sist vil jeg afbryde med en kjælig hilsen i fra os alle sammen jeg skal hilse bestemor og lille Kirsti i fra Tore og Ingebrit at dem kjører til Sørlandet hele dagen og reiser til Dalsbygden. Hilset være hele huset i fra Kone

børen og mig

Anders Eriksen Østgaard

Skriv og fortell alt du vet got at høre.

Tillermoe 6/6 - 1875

Kjære broder

Dit brev som dagtert 7 april modtog jeg den 12 Mai hvor i jeg seer at du driver tiden paa det beste sjønn, og lit fremad gaar der ogsaa Aar for Aar, men jeg maa ta middelveien for den som skal være hos de andre faar ikke drive sig som han vil, en sjøndt jeg har ikke lidt nogen mangel in till denne tid. Vi læver alle sammen til den dags dato med hilsen og sunhed i alle maader og det same tilønsker jeg ogsaa dig, en sjønt lille Anne Kjerstine har været haardt syg i vinter men nu er hun frisk i jen og de andre to har voxet og er bleven stor. Du nevner om at gaarden Vangsflaten er til salgs og jeg beder deg godhetsfuldt om du vil jøre mig den tjenes-ten og høre efter om det er hans fulde alvor han vilde selge og vis saa er saa faar du spør efter vor meget han vilde have for eiendommen og vor stort kaaret skal blive. Men saa faar du ikke jøre nogen akort med ham før en du har skrevet til mig, Saa faar du underrette mig nøje om alleting vorledes han vilde have det. Vis du sjøner at det ikke er nogen mening i at jeg kjøbe hos ham om du vilde undersøge hos han Mikkel Husmyren og hand vilde selge sin gaardpart i modt at dem fik forsørgning til sin døen dag. Det får ikke jelp om stykket ar aller saa lite naar han har det for sig selv saa er der bedre end at være hos de andre. Eller saa kanske du overlade Myrtrøen til mig du jeg kunde faa kjøbe lit mer av nogen anden, hør mig her min gode Broder jør nu det beste du kan og uden tvivl tenker jeg ogsaa du jør det og jeg bifaler til at hanle af vilken som helst. Tiden er knap for mig idag. Jeg skal reise ned til Maalnes og idag skal vi drag afsted og derfor maa jeg slutte

16 min ringe skrivelse for denne gang med en kjærlig hil-
sen i fra os alle samen, lille Kirsti og besta være hilset
fra vaare smaa, jeg skulle have skrevet for han Tore til
Kirsti men jeg faar ikke tid nu, stygt hastverk. Skriv
straxt tilbage til mig, lev vel alle samen.

Broderligt Anders Eriksen Østgaard
Til Chornelius Eriksen

(Det vart ingen eiendomshandel, Anders fikk aldri
egen gård. På sine siste dager bodde han på garden
Moan hos sønnen Anton.)

Solberg den 18 Marts 1889

Uforglemmlige Broder

Tiden rinder som en strøm naar jeg tenker til bage paa
de hensvundne dage saa synes jeg ikke lenge siden jeg
var hos eder. Paa den anden side naar man tenker
frem i tiden da synes man at det ikke bliver nogen ende
paa Aaret, Jeg maa gribe til pennen for ennu at tilskri-
ve eder nogle Ord til prøve om det er nogen i live for
jeg har ikke faaet noget svar paa det siste brev til deg.
Men kanskje de her glemt os for jeg synes det er ikke for
kostnaens skyld at man ikke skriver, men det er af
glemsomhed, for vi har ikke noget andet at gribe til en
pennen for at væxle nogle ord hvorledes vi befinder os
om nogen er død eller ikke. Under den almegtiges aa-
syn vandre vi usle Mennesker her paa Jorden, han ser
hvad vi gjør han ser hvad vi taler og tenker, alle vaare
jerninger og tanger er ikke skjulte for ham, ja hans
faderlige Aasyn viler over os alle, ja mig og min kone
og mine børen har han vist megen barmhjertighed i
mod. Han har hidindtil ladet os frisk og rask udføre
vort arbeide laaved være hans navn i det høye, derfor
kjære Broder lader os nu med flid tage Korset paa og
begynde vaar Pilgrimsgang men af ganske Hjerte
stræbe for at faa kronen, lader det ikke blive en mun-
sag thi snart kan dødsbudskabet lyde og kunde ikke

være bered men maatte stødes bort i al Evighed. Det
ord Evighed har meget at betyde thi som du vandrer
her saa faar du være og det i al Evighed. Herren han
jelper os alle paa den rette Vei til Salighed. Saa skal
jeg fortelle dig at jeg har syv børen og de ælste er Kon-
formeret, Ingebrit er i skomakerlære og Anne den

Solberg den 18 Marts 1889

Uforglemmlige Broder

Tiden rinder som en strøm naar jeg
tenker til bage paa de hensvundne
dage saa synes jeg at det er ikke
lenge siden jeg var hos eder: paa den
anden side naar man tenker frem
i tiden sa synes man at det ikke
bliver nogen ende paa Aaret:
Jeg maa gribe til pennen for
ennu en gang at tilskrive eder
nogle Ord til prøve om det
er nogen i live for jeg har ikke
faaet noget svar paa det siste brev
jeg skrev til dig men kanskje de
har glemt os for jeg synes at
det er ikke for kostnaens skyld at
man ikke skriver men det er af
glemsomhed for vi har ikke noget
andret at gribe til en pennen for
at væxle nogle Ord hvorledes
vi befinder os om nogen er død
eller ikke

Første side av brevet fra 1889.

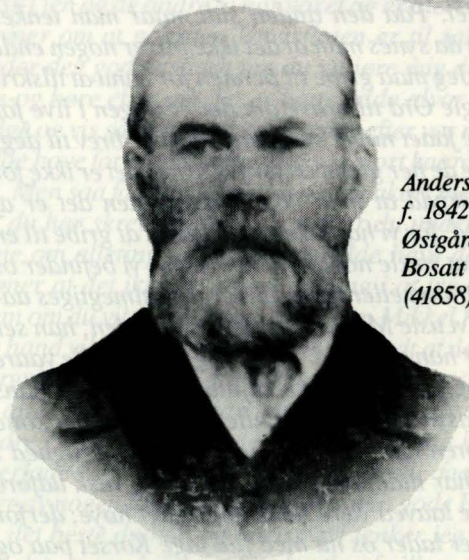
ælte datter er sit femtende Aar hun er borte og tjene og de andre har jeg jemme. Den yngste heter Ingeborg Anna og er snart to Aar og alle friske og raske. Her har været en trang tid nu i flere Aar saa det er ikke godt at bærge sig da mit arbeide er at spikke tøndebaand for det meste om vinteren, og det er ikke saa stor fortjenest heller. For en bunt er fireogtyve band og for det kan man have 30 øre paa sin egen kost, saa det er ikke stor fortjeneste, naar fiskeriene slaar feiel baade silfiske, Lofoten og Finmarken, og naar dem ikke slaar til her saa bliver det ikke noget pænger i blandt folket, og da har dem ikke noget at kjøbe for værken af Matrial eller noget andet, for det er sjøfolket som jør udslaget for os her optil lands. Saa skal jeg fortelle dig at vi har en ko og fir Gjeter to smaler og en buk, og den som skal laasere er ikke god sag for at faa foder for flere en dem vi har for det er kosbar læije.

I vinter har vi haft lidet sne førre Jul men efter Jul har vi faaet noget saa det er almindelig med sne her nu. For her er det lange vintre for sneen kommer her Mekelitider og blir ligende til i Juni før han kan faa noget kreatur ud paa marken saa der vil meget foder til for vinteren. Naar alting har end ende saa har papiret og end, og derfor maa jeg vel afslutte, men det er end ting jeg vil bede dig om, at du maa sende os Portret du af dig og lige saa fra min moder, jeg er i lige vis enten hun læver eller nogen af de andre for jeg har ikke haft noget brev fra nogen, derfor kjære broder, naar du skriver saa maa du underrette mig om Halsten og hvor Elias er og Sara Marie Marit ved jeg er reist til Amerika men mere har jeg ikke hørt i fra hende. (Disse fire var søsken til Anders) Hils alle mine slægninger og fornemmelig Gufa og Gumo i Nysen, jeg kommer dem meget i hu, og Erik maa du ogsaa hilse at jeg skrev et brev til ham i fjor, men intet svar jeg faaet, jeg slutter min ringe skrevelse for denne gang med en kjærlig hilsen i fra os alle og ønsker at Vi en gang kunde treffes bag graven der hvor ingen mere skjilsmisse er, skriv straxt til bage til mig lev vel i fra mig.

Anders Eriksen Solberg
Malselven Bakken

Dette var tre brev skrevet i Målselv for vel hundre år siden. De gir kansje et glimt av hvordan livet kunne arte seg der på denne tiden.

Ingeborg J. Røe
(Vetl-Norsen i Vingelen)
f. 1843 gift med
Anders Eriksen. (41857).

Anders Eriksen Østgård
f. 1842 i Bekketrøen, nå
Østgårdstrøen, Dalsbygda.
Bosatt på Moen i Målselv.
(41858).